

Verslag Standaardisatieraad | 17-04-2014 | SURF

Aanwezig:

José Frijns (UKB, voorzitter), Marianne Bos (directie Kennis van OCW), Peter Boersema (Distributeurs / Iddink en Van Dijk), Henk-Jan van Ginkel (saMBO-ICT), Kurt de Belder (BIK), René Montenarie (GEU), Bert-Jan Geveke (DUO), Isabelle van Woerkom (Schoolinfo), Henk-Jan van Ginkel (saMBO-ICT), Hans de Vries (SLO), Wouter de Haan (SURF), Martin de Goffau (vDOD), Jan Schouws (KB), Marianne Mulder (Kennisnet), Paul Hillman (CIO-beraad), Henk Nijstad (EduStandaard/Kennisnet), H-P Köhler (EduStandaard/Kennisnet), Ariane Goossens (EduStandaard/SURF, notulist), Tonny Plas (Kennisnet).

Afwezig:

Laurents Seesink (DANS), Nineke van Dalen (MVW/NUW), Hans van der Wal (BKH), Pascal van den Biggelaar (ELO leveranciers Threeships & It's Learning) en Mark Molenaar (Cito).

Bureau Edustandaard is inmiddels in gesprek met DANS over de opvolging van Laurents Seesink.

1. Opening en mededelingen

De voorzitter heet Ariane Goossens welkom als vertegenwoordigster van het Hoger Onderwijs in bureau Edustandaard. Ariane heeft hiermee Marjan Vernooij opgevolgd bij SURF per 1 maart jl.

2. Vaststellen verslag Standaardisatieraad 23 januari 2014

Tekstueel:

Als aanwezig staat Jacob Hop (saMBO-ICT) vermeld. Dit moet Henk-Jan van Ginkel zijn.

Naar aanleiding van:

Punt 5: Vorige vergadering is de afspraak gemaakt dat Edustandaard zal onderzoeken wat de implicaties zijn van het registreren of certificeren van implementaties en standaarden. Dit is inmiddels opgepakt door bureau Edustandaard. Er is een verkenning gestart naar de mogelijkheid om partijen te certificeren, als ook naar de taken en rollen die Edustandaard hiervoor zou moeten hebben. Dit punt zal voor de volgende vergadering geagendeerd worden. H-P Köhler nodigt eenieder uit om, indien gewenst, hierover met hem van gedachten te wisselen. Voor vandaag staat communicatie en PR op de agenda. Het actiepunt om in gesprek met OCW de monitor in gang te zetten staat nog open.

Toelichting van Marianne Bos op 'Kamerbrief en meting OSOSS' op blz 5: De kamer zal op 12 juni algemeen overleg houden over de meting OSOSS, alsook over de open application en de MOOCS brief voor het HO. Er komt vanuit OCW een visiebrief ICT. Deze zal ook voor 12 juni klaar moeten zijn.

Nog te agenderen (verslag 23-01-2014):

- Presentatie over Bookshelf, met nadruk op de gebruikte standaarden, eventueel in relatie met de hoger onderwijs referentie-architectuur (HORA).

Het verslag van 23 januari 2014 wordt geaccordeerd met dank aan de notulist.

3. In beheer name Edukoppeling

Presentatie Tonny Plas, projectmanager Kennisnet. Kennisnet is de penvoerder van het programma SION (Samenwerkingsplatform Informatie Onderwijs).

De presentatie is terug te vinden op: <http://www.edustandaard.nl/standaardisatieraad/20140417-negende-bijeenkomst-standaardisatieraad/>

Tonny Plas geeft een toelichting op de transactiestandaard Edukoppeling en de registratie hiervan. Edukoppeling is ontwikkeld binnen de referentiearchitectuur ROSA. De ROSA is een sector overstijgende architectuur, die zich bezig houdt met de informatie architectuur en de technische architectuur, met name tussen ketenpartijen binnen de sector. De ROSA is nog in ontwikkeling. De ROSA is vorige week in de Architectuurraad aangenomen als referentiearchitectuur.

Discussie: De vraag wordt gesteld hoeveel verschillende architecturen er zijn en hoe deze op elkaar afgestemd zijn/worden?

Toelichting: De HORA en Triple A zijn sectorspecifieke architecturen. De ROSA is een sector overstijgende architectuur. De ROSA is ontwikkeld vanuit het SION programma als referentiearchitectuur, startend met het administratieve domein. De ROSA heeft een goede relatie met de andere architecturen (HORA, Triple A), waarbij overlappingen en raakvlakken goed worden bewaakt.

De transactiestandaard Edukoppeling is ontstaan binnen het project 'digitaal aanmelden MBO'. Er werden verschillende standaarden voor gegevensuitwisseling gebruikt binnen de keten. Het ontwikkelen van één standaard is opgepakt binnen de visie van de ROSA en in samenwerking met leveranciers van het MBO. Hierbij is er rekening gehouden met de uitwisseling die al plaatsvindt in het kader van OSO en de uitwisseling met BRON.

Discussie: Hoe verhoudt het project 'Digitaal aanmelden MBO' zich tot Studielink?

Toelichting: Studielink is een centrale voorziening, waarbij het aanmeldproces ook buiten de instelling is georganiseerd. Het MBO heeft een andere aanpak, waarbij de MBO instelling zelf het aanmeldformulier aanbiedt en zelf het aanmeldproces inregelt. De uitwisseling van gegevens met DUO is hetzelfde.

De transactiestandaard Edukoppeling gaat puur om de uitwisseling van informatie op technisch niveau (stekker/stopcontact). De certificering rond Edukoppeling bevindt zich nog op een groeipad. Op dit moment vindt er nog geen certificering plaats door een erkende externe partij, maar is er gekozen voor de oplossing van een zelfverklaring van de leverancier. Hierbij legt de leverancier uit hoe hij voldoet aan de standaard en de leverancier legt hierover verantwoording af. Deze werkwijze is voor één jaar afgesproken.

De ambitie is om Edukoppeling te gaan gebruiken voor andere ketenprocessen. Bureau Edustandaard is hiervoor al in gesprek met andere ketenpartijen. Een voorbeeld daarvan is Facet (college voor examens).

Discussie: Kunnen we als Standaardisatieraad het besluit nemen om Edukoppeling als standaard in beheer te nemen, ook al is deze nog niet helemaal uitgewerkt?

Opmerking is dat er onduidelijkheid is over wat Edukoppeling is: een technische standaard of een set van afspraken. In het document zelf staan met name maatregelen en afspraken over beveiliging en daarnaast een heleboel architectuurzaken. Zou dit voor het in beheer nemen van de standaard niet wat duidelijker gescheiden kunnen worden in een deel wat de standaard is en een deel toelichting?

Toelichting: Bovenstaande opmerking wordt vanuit het project Edukoppeling erkend. De documentatie rond Edukoppeling is vanuit het project ontwikkeld. Dit project had zijn eigen dynamiek en tijdsdruk. Er wordt voor gepleit om de standaard nu in beheer te nemen en binnen Edustandaard een werkgroep in te richten met de belangrijkste stakeholders. Binnen deze werkgroep kan de documentatie verder uitgewerkt worden. Voordeel hiervan is dat de formele beheerprocessen (zoals het wijzigingsproces) in werking treden.

Opmerking is dat Edukoppeling in feite nog een standaard in wording is. Daarmee zou deze standaard nu nog niet in beheer genomen kunnen worden. Waarom wordt de standaard niet eerst verder uitgewerkt, alsook de samenhang van bepaalde zaken, zoals de UWLR?

Toelichting: De standaard Edukoppeling is uitontwikkeld en derhalve klaar om in beheer genomen te worden. Alleen het certificeringsdeel van de standaard en de documentatie vragen nog aandacht. Het vertragen van het in beheer nemen van de standaard Edukoppeling heeft impact op hoe snel je de aandachtspunten kunt uitwerken en hoe snel andere implementaties gaan plaatsvinden. Partijen zullen wachten met implementeren. Voorkomen moet worden dat er voor elke verbinding een nieuwe standaard ontwikkeld wordt. Daarom is het belangrijk om de standaard nu al in beheer te nemen. De aandachtspunten zijn voldoende beheersbaar. Geopperd wordt om een tijdsaspect aan de aandachtspunten te koppelen.

Discussie ketenaansprakelijkheid nav brief DUO: Moeten we, in verband met de ketenaansprakelijkheid, de bewerker (de school) verplichten om de servers met persoonsgegevens in Nederland te hebben staan? De vraag wordt gesteld of dit OCW-beleid is.

Toelichting: In een nagezonden mail van H-P Köhler (22-04-2014) meldt Marianne Bos van het ministerie OCW het volgende: "OCW beleid ten aanzien van bescherming persoonskatern: Het OCW beleid wordt vastgesteld middels het ROSA-katern privacy en beveiliging dat onderdeel zal uitmaken van ROSA versie 3.0. Duidelijk is dat er afspraken moeten komen over de locatie waar persoonsgegevens gehost moeten worden. Welke norm hiervoor gehanteerd wordt moet nog worden vastgesteld. Hiervoor zal een risico-analyse worden uitgevoerd en waar nodig zal juridisch getoetst worden of de maatregelen passen bij de risico's. Er zijn 2 concrete acties benoemd waar dit onderwerp aan de orde komt:

- * De privacy tafel van het doorbraakproject
- * Risico-analyse Facet

Het project Facet zal als praktijkcasus worden gehanteerd bij het opstellen van het katern privacy en beveiliging. De bevindingen worden met de belanghebbenden besproken en getoetst aan privacy richtlijnen. Dit moet leiden tot concrete normen die opgenomen worden in ROSA 3.0. Vanaf dat moment is het OCW beleid."

Afspraken:

- Het onderwerp ketenaansprakelijkheid zal terugkomen op de agenda's van de Architectuurraad en de Standaardisatieraad.
- De certificering en het beheer van certificaten zal op de agenda van de eerstkomende Standaardisatieraad geplaatst worden.
- Terugkoppeling aandachtspunten in beheer name Edukoppeling aan de Standaardisatieraad op bijeenkomst 06-11-2014.

Besluit:

Edukoppeling wordt in beheer genomen, met dien verstande dat de aandachtspunten op 6

november 2014 worden teruggekoppeld in de Standaardisatieraad, zodat beoordeeld kan worden of deze in voldoende mate zijn opgepakt en weggewerkt.

4. Wijzigingsvoorstel OSO 1.1.

Advies vanuit de Architectuurraad, toelichting van H-P Kohler.

Op 7 november heeft Edustandaard de 1^e versie van de afspraak OSO gegevensset 1.0 in beheer genomen. Er waren in de Standaardisatieraad een aantal opmerkingen, vergelijkbaar met de discussie over het in beheer nemen van Edukoppeling. Er is toen afgesproken dat er snel gewerkt zou worden aan een versie 1.1, om zo de mitsen en maren (de regionale trajecten en de verbindingen daarmee) zo snel mogelijk op te lossen. Dat is gelukt. De reviewgroep heeft op 13 december 2013 de nieuwe versie van de afspraak OSO gegevensset 1.1 vastgesteld. Deze nieuwe versie 1.1 is als werkversie al geïmplementeerd en op Edustandaard.nl gepubliceerd. In maart 2014 zijn nog een aantal kleine aanpassingen gedaan, die via de mail met de reviewgroep zijn afgestemd. De OSO gegevensset 1.1 wordt in de praktijk al gebruikt. Per 15 juni 2014 zal de versie 1.1 in gebruik genomen gaan worden in de Overstap Service Onderwijs. Dat geldt voor alle betrokken OSO leveranciers. Het wijzigingsvoorstel OSO 1.1 betreft dus de opmerkingen die op 7 november door de Standaardisatieraad zijn aangetekend en die inmiddels verwerkt zijn.

Besluit: De standaardisatieraad stelt het wijzigingsvoorstel OSO 1.1 vast.

5. Resultaten Architectuurraad

Presentatie Henk Nijstad.

De presentatie is terug te vinden op: <http://www.edustandaard.nl/standaardisatieraad/20140417-negende-bijeenkomst-standaardisatieraad/>

De Architectuurraad is op 10 april 2014 bij elkaar gekomen. Dit is vrij dicht op de Standaardisatieraad (17 april). Getracht zal worden om minimaal twee weken tussen bijeenkomsten van de Standaardisatieraad en de Architectuurraad te houden.

De Architectuurraad is in juni 2013 gestart. De Architectuurraad is adviserend aan de Standaardisatieraad. De Architectuurraad geeft advies ten aanzien van registraties en wijzigingsverzoeken, maar werkt ook aan aanbevelingen die de onderwijsketens moeten optimaliseren. Op dit moment wordt er gewerkt aan een set van aanbevelingen binnen het thema IAA (Identificatie, Authenticatie en Autorisatie). Dit is een complex thema, waarbinnen op het moment ook zeer veel beweging is binnen de programma's iECK en SION. Voor veel zaken kun je rechtstreeks bij die programma's terecht. De Architectuurraad is er om het overzicht, de samenhang en de afstemming te bewaken.

Er zijn drie aanbevelingen geformuleerd door de Architectuurraad. Advies aan de leden van de Standaardisatieraad is om je counterpart op te zoeken binnen de Architectuurraad om af te stemmen en sturing te geven.

Thema 1: Ontwikkel en realiseer de architectuur voor een IAA-stelsel voor persoonsidentiteiten en instellingsidentiteiten.

Volgens de Architectuurraad is dit thema het belangrijkste thema om aan te werken. De Architectuurraad zal de voortgang van dit thema bewaken. Binnen SION staat het prominent op de agenda.

Discussie: De urgentie wordt gedeeld. Vraag is wie de regie voert, daar er vele contexten en initiatieven zijn waar aan IAA gewerkt wordt.

Toelichting: SION is de eerste verantwoordelijke om samenhang te brengen in de verschillende trajecten. SION werkt hierbij samen met de Architectuurraad.

Concreet wordt voor de leermiddelenketen de verbinding geborgd door de review vanuit het iECK. In het harmonisatieprojectplan is afgesproken dat er een moment is, waarop getoetst wordt of hetgeen hier wordt opgeschreven en wat er in de harmonisatie wordt opgeschreven niet uit elkaar gaat lopen.

Voor MBO Cloud is men vanuit het SION bezig om samen met Surf en DUO uitgangspunten neer te zetten waar het stelsel aan moet voldoen en om dit te toetsen en af te stemmen met alle initiatieven.

In het algemeen kan gesteld worden dat IAA complexe problematiek is. Je moet afbakenen. Je kunt niet voor elke authenticatie en elk proces meteen de zaken goed geregeld hebben. Wat wel duidelijk is geworden in andere trajecten, is dat je afhankelijk bent van het goed georganiseerd hebben van IAA. Hiermee wordt het belang van dit thema sterker.

Afspraak: Toevoegen van de doorbraakprojecten onderwijsinstellingen VO en PO. Ook daar is afstemming nodig.

Thema 2: Ontwikkel duurzame domeinmodellen (semantiek) op basis van KOI-model (Kernmodel Onderwijsinformatie, KOI/OBK); met focus op IAA.

Hangt nauw samen met thema 1. Een stelsel voor IAA kan niet werken als de identiteiten niet helder zijn voor de verschillende contexten en wel op een zodanige manier dat je data met elkaar kunt verbinden. De KOI-methodiek, zoals deze is ontwikkeld door het SION, is een methodiek om dit te kunnen realiseren. SION is in de lead en doet dit samen met bureau Edustandaard. De Architectuurraad heeft hier weer een hoedende rol. Bureau Edustandaard bewaakt met name de kwaliteit en de duurzaamheid. De synergie tussen de Architectuurraad en SION werkt heel goed.

Afspraak: Het in beheer nemen van de Kernprogramma's van het OBK zal op de agenda van de Standaardisatieraad komen. Hans de Vries (SLO) zal een toelichting verzorgen. Op 22 mei is er een volgende bijeenkomst van de OBK werkgroep, waarbij ook begrippen uit het administratieve domein en uit het KOI-model worden ingediend.

Thema 3: Onderzoek de harmonisering van de federaties van Kennisnet en Surf. Geef invulling aan 'default authenticatie service'.

Dit thema gaat over de authenticatielaag. Hiervoor geldt dat zolang de identiteiten niet ontwikkeld zijn en niet duurzaam zijn ingevuld, de voorzieningen binnen de authenticatielaag hier ook niet op een duurzame manier zullen kunnen inspelen (knelpunt). De Architectuurraad roept op om hier invulling aan te gaan geven: hoe gaan we dit nu goed organiseren?

Discussie: Er is een traject voor alle HO instellingen om je als instelling te identificeren voor de overheidssystemen (PKI-SSL). Op het gebied van IAA is er dus al iets op het overkoepelend niveau van de overheid. Is dit bij jullie bekend en houden jullie daar rekening mee?

Toelichting: specifiek voor PKI (aspect van IAA) is er een vierde thema vanuit de Architectuurraad. Deze staat nu niet op de agenda. Dit thema gaat over de inrichting van een duurzaam PKI beheer, distributie en certificering. In de Architectuurraad zitten ook mensen uit het HO, zoals Hans Nouwens. De Standaardisatieraad kan er vanuit gaan dat de Architectuurraad er op let dat de juiste partijen met elkaar in gesprek zijn. Nogmaals is het advies om je partner uit de Architectuurraad op te zoeken om zaken af te stemmen.

De Architectuurraad is ook bezig met het ontwikkelen van een dashboard voor alle IAA trajecten. Het dashboard geeft een overzicht van de diverse relevante ontwikkelingen, roadmaps en onderlinge afhankelijkheden. Op dit moment staat alles op groen, maar mochten er knelpunten

zijn, dan wordt dit gemeld bij de Standaardisatieraad. Het belangrijkste is dat er vanuit de Standaardisatieraad draagvlak is, zodat er kracht gezet kan worden achter ontwikkelingen.

6. Communicatie & PVA EduStandaard

Presentatie Henk Nijstad.

De presentatie is terug te vinden op: <http://www.edustandaard.nl/standaardisatieraad/20140417-negende-bijeenkomst-standaardisatieraad/>

Op dit moment loopt er een traject om de website van Edustandaard te vernieuwen, als onderdeel van wat we als Edustandaard willen bereiken. De website is momenteel op de beheerfuncties gericht en voldoet met name goed voor de innercircle, een relatief kleine groep. Uit analyse en diverse workshops is naar voren gekomen dat de scope van de website moet worden verbreed: inspelen op de promotie van standaarden en meer ondersteuning van de implementatie (zoals best-practices, het delen van ervaring met elkaar, etc). De site hoeft niet alle informatie te bevatten, soms kan een link volstaan naar een meer informatieve site voor die standaard (bv OSO). Edustandaard zal niet meteen gaan investeren op alle standaarden die er zijn. Er wordt gestart met twee of drie standaarden. Er zijn standaarden waar al een uitgebreide website omheen gebouwd is. De uitwisseling van leerresultaten is daarentegen een heel kale website. Aan dat soort websites zou bureau Edustandaard meer context kunnen geven. Per standaard zal er bekeken moeten worden wie de meest logische partij is om de context van de standaard te onderhouden, uiteraard in samenwerking met bureau EduStandaard.

Afspraak: De planning is om na de zomer de website te hebben vernieuwd. In de eerstvolgende Standaardisatieraad na de zomer zal hierover worden gerapporteerd.

7. WVTTK

Geen verdere vragen. De vergadering wordt gesloten met dank aan alle aanwezigen.

Volgende vergadering: 26 juni 2014.